

Valoració de la reforma de l'Impost sobre Successions i Donacions a Catalunya

La Llei de mesures fiscals i financeres, coneguda també com a Llei d'Acompanyament, del 2008 ha incorporat l'esperada reforma de l'Impost sobre Successions i Donacions a Catalunya.

La pressió per a reformar aquesta norma ve donada per el corrent legislatiu que s'ha iniciat els darrers temps a altres comunitats autònomes, que han incorporat reduccions en aquest impost. Fins el 2007, les següents comunitats havien establert mesures, en alguns casos molt radicals, per a la reducció d'aquest impost. Són les següents: Asturias, Illes Balears, Castilla – La Mancha, Castilla y León, La Rioja, Madrid, Murcia i València. A més, els règims forals del País Basc i Navarra contempen mesures també beneficioses pels contribuents.

Tot i que existeixen normes força restrictives sobre el canvi de residència fiscal entre comunitats autònomes, existeix el perill gens remot que els tractaments diferencials motivin canvis de residència cap a comunitats més benignes fiscalment, fet que pressiona als responsables econòmics de les comunitats autònomes a impulsar reformes per evitar la pèrdua recaptatòria.

Catalunya ha optat per un model diferent a altres comunitats. Madrid, per exemple, aplica una bonificació del 99% de la quota tributària derivada de les adquisicions per causa de mort i de les quantitats obtingudes d'assegurances de vida, que és aplicable quan l'adquirent és descendent, cònjuge o ascendent; les Illes Balears, per la seva banda, apliquen el 99% en cas de descendents menors de 21 anys i percentatges força elevats quan es supera aquesta edat, o es tracta de cònjuges o ascendents.

Catalunya no ha modificat la tributació de les transmissions per causa de mort, excepte en el cas de la vivenda habitual, en que s'han incrementat els mínims exempts. En resum, el mínim exempt passa de 125.060 € a 500.000 €.

La modificació més original es troba en la modalitat de donacions.

La quota íntegra de l'impost es calcula sobre la següent tarifa:

Base liquidabel (fins a euros)	Quota íntegra (euros)	Resta base liquidable (fins a euros)	Tipus %
0	0	200.000	5
200.000	10.000	600.000	7
600.000	38.000	en endavant	9

Aquesta tarifa s'aplica en les transmissions lucratives entre vius a favor dels contribuents següents:

- Descendents
- Adoptats
- Cònjuges
- Ascendents
- Adoptants

Per tal d'aplicar la reducció cal que la donació o el negoci lucratiu entre vius s'hagi formalitzat en escriptura pública.

A continuació presentem dos exemples de donacions, de 1.000.000 i de 3.000.000 € que no puguin beneficiar-se d'altres beneficis fiscals. La tributació seria la següent, comparant els casos de successió i donació:

	Donació	Herència / llegat	Diferència
Base liquidable	1.000.000,00	1.000.000,00	
Fins 600.000 / Fins 797555,08	38.000,00	199.291,40	
Resta base liquidable	400.000,00	202.444,92	
Tipus marginal	9%	34%	
Quota	74.000,00	268.122,67	194.122,67
Tipus efectiu	7,40%	26,81%	

	Donació	Herència / llegat	Diferència
Base liquidable	3.000.000,00	3.000.000,00	
Fins 600.000 / Fins 797555,08	38.000,00	199.291,40	
Resta base liquidable	2.400.000,00	2.202.444,92	
Tipus marginal	9%	34%	
Quota	254.000,00	948.122,67	694.122,67
Tipus efectiu	8,47%	31,60%	

Fins l'aprovació d'aquesta llei, la perspectiva tradicional sobre la conveniència d'avançar la transmissió dels béns abans de la mort deia que la tributació era molt similar, amb un lleuger avantatge per la transmissió mortis causa.

L'aprovació d'aquesta norma canvia radicalment aquest enfocament. L'impost sobre la donació és molt més baix que l'impost sobre la successió (aproximadament una quarta part), raó per la que la donació passa a ser a Catalunya, molt més beneficiosa.

D'altra banda, el canvi de residència a una altra Comunitat Autònoma per motius purament fiscal passa a ser més atractiu, ja que la normativa de les comunitats que

van incorporar aquestes millores abans que Catalunya només preveu beneficis fiscals per les transmissions mortis causa.

Tot plegat estableix un marc normatiu que aconsella una anàlisi específica de cada cas, impedint la formalització de conclusions que serveixin per a tots els casos.